

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני ז"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת תצוה תשפ"א | גליון מס' 282

הוא עצמו, שוב לא יהיה אחריה שום שעבוד. אך הקדוש ברוך הוא לא הסכים עמו, כי היה גלוי וידוע לפניו, שעתידים בני ישראל לחטוא. ואלמלא היה יכול להענישם בעונש הגלויות, היה צריך להביא עליהם כליה חלילה. לכן גאלם על ידי שליח, כדי שכאשר יחטאו, יוכל לכפר עליהם על ידי גלות.

והנה בעת שחטאו ישראל בעגל, התברר למפרע כי משה רבינו טעה, כאשר סירב ללכת לגואלם. באותה עת ובעקבות אותו החטא, אף אמר משה 'אם אין מחני נא מספרך'. לכן בפרשת מיניו של אהרן לכהונה, שבא כעונש על סירובו של משה ללכת לגאול את ישראל, בה התקיימה גם אמירתו זו של משה 'מחני נא מספרך'.

(זרע שמשון פרשת תצוה, סוף מאמר ג)

פורים

והשתיה כדת אין אנס כי כן יסד המלך על כל רב ביתו לעשות כרצון איש ואיש (אסתר א ח) אמר רבא, לעשות כרצון מרדכי והמן. מרדכי, דכתיב איש יהודי. המן, דכתיב איש צר ואויב. (מגילה יב.)

פירשו המפרשים, כי מרדכי והמן, שניהם היו שווים ברצונם, שלא להשקות את ישראל באונס. מרדכי, כי לא רצה שיכריחו את היהודים לעבור על רצון ה'. ואילו המן, משום

ואתה תצוה את בני ישראל. (סְמוֹת כח כ)

בפרשת תצוה, לא נזכר כלל שמו של משה רבינו. ולא מצינו כן בשום פרשה אחרת, מאז פרשת שמות העוסקת בלידתו של משה רבינו, עד לפרשת וזאת הברכה, החותמת את חמשה חומשי תורה.

בטעם הדבר, כתב בזוהר הקדוש (חלק ג רמ"ו), שבשביל שאמר משה רבינו להשי"ת, אחר מעשה העגל (להלן לב לב), 'ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת', לכן נמחה שמו מפרשתנו. אך עדיין יש ליתן טעם, מדוע דווקא בפרשה זו נמחה שמו.

והנה בפרשתנו נבחר אהרן לכהונה, כנאמר (כח א) 'ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך... לכהנו לי'. ומדוע לא נבחר משה רבינו לשמש בכהונה, כי בשעה שביקשו ה' ללכת לגאול את ישראל, סירב באומרו (לעיל ד יג), 'שלה נא ביד תשלח'. באותה שעה, אמר לו הקדוש ברוך הוא, 'אני אמרתי שתהיה אתה כהן ואהרן לוי, עכשיו יהיה הדבר להיפך' (זבחים קב:).

אלא שהיו טעמו ונימוקו של משה עמו. כי היה חפץ שתהיה הגאולה על ידי הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו, לא על ידי שליח. זאת, על מנת שתהיה הגאולה עולמית ולא יבואו אחריה עוד גלויות נוספות. וכעין מה שמוכח במדרש (ילקוט שמעוני זכריה רמז תקעז), שהגאולות הראשונות היו בידי בשר ודם, לכן היה אחריהם שעבוד. אולם הגאולה האחרונה, אשר תבוא על ידי הקדוש ברוך

שרצה שהיהודים ישתו מרצונם וייענשו על כך.

לפי זה יש לפרש את מאמרו המפורסם של רבה (מגילה ז): 'מיחייב איניש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי'. היינו, שכנגד מה שחטאו אז ושתו מרצון, חייבים אנחנו כיום, לאנוס את עצמנו ולשתות יותר מן ההרגל. ועד כמה, עד שמרוב שכרות לא יהיה לנו דעת להבחין, בין רצונו וכוונתו של מרדכי הברוך לבין חפצו של המן הארור.

(זרע שמשון מגילת אסתר מאמר טו)

טעם 'אוזני המן'

מנהגם של ישראל, לעשות אוזניים מתוקים לאכילה, וקוראים אותם 'אוזני המן'.

וצריך להבין, למה בחרו לעשות דווקא אוזניים, לא כל אבר אחר. ועוד, איך מכניסים מתיקות באיבריו של המן הרשע, אשר היה כל כולו, מקולל, רע ומר. יתירה מזאת, הלא צורת המן טעונה שריפה באש. כמו שהביא ב'דרכי משה' (אורח חיים סימן תרצ, בשם

'הערוך'), שהבחורים עושים צורת המן ושורפים אותה.

עוד יקשה, מדברי המדרש (הובא ב'בית יוסף' שם), 'תמחה את זכר עמלק, אפילו מן העצים ומן האבנים'. ואם חובה למחות שמו מכל וכל, מדוע אוכלים אותו. הלא כבר נאמר (דברים יג יח), 'ולא ידבק בידך מאומה מן החרם'.

ויש ליישב מנהג ישראל, במאמר הנביא לישראל (ישעיה נה ג), 'שמעו וחי נפשכם'. ואמרו במדרש (שמות רבה כז ט), 'הכל תלוי באוזן. מי שמטה אוזנו לשמוע דברי תורה ותוכחות, יש לו חיים'. והנה בני ישראל, עד גזירותיו של המן, לא רצו לנטות אוזן, לקבל עליהם עול תורה. אך בימי המן, היטו אוזנם לקבל את התורה, לטוב להם כל הימים.

לפי זה נאמר, כי האוזניים המתוקים שאנחנו עושים, אינם אוזניו של המן, אלא האוזניים של ישראל. ונקראים 'אוזני המן', משום שהמן הרשע, הוא אשר בגזירותיו גרם להם, להטות אוזניהם לדברי תורה. נמצא איפה, כי 'מנהג ישראל תורה'. תורה ממש, על שם מתיקות התורה.

(זרע שמשון מגילת אסתר, מאמר כא)

לשון חכמים

על ידי קריאת המגילה בספר ובציבור יהיה מזל טוב מן השמים

וּלְפִי שֶׁהַמֶּזֶל טוֹב נִשְׁאַר לָנוּ תָּמִיד בְּאוֹתָם הַיָּמִים, כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ ז'ל (תענית כט, ב) מֵאֵן דְּאִית לֵיהּ דִּינָא בְּהַדְיָה גוֹי בְּאֶדְר וְכוּ', וְאִיךְ יִהְיֶה קִיָּם לָנוּ הַמֶּזֶל טוֹב מִן הַשָּׁמַיִם, אִם אֵין אָנוּ עוֹשִׂים שׁוֹם הַשְּׁתַדְלוֹת, לְכֵן סִיָּם וְנִכְתָּב בְּסִפְרָא (אסתר ט, לב), וְזֶהוּ הַהַשְּׁתַדְלוֹת שֶׁיֵּשׁ לָנוּ לַעֲשׂוֹת, לְקִרְוֹת הַמֶּזֶל שֶׁנִּכְתְּבָה, וְלַהַשְׁתַּדֵּל שְׁתֵּהִיָּה מְגַלָּה כְּשֶׁרָה כְּמוֹ 'סִפְרָא', וְלְקִרְוֹתָהּ בְּצַבּוֹר כְּרָאוּי, וְאָז יִהְיֶה לָנוּ הַמֶּזֶל טוֹב. (מגילת אסתר מאמר כב)

טוב שמוע

ניתן להשיג מגילת אסתר 'זרע שמשון המפואר' בכריכה רכה. לפרטים 05276-97791
 כמו כן ניתן לעיין באוצר החכמה ולהדפיס כרצון איש ואיש.

להארות משוב וכן לקבלת העלון במייל lk0772027554@gmail.com